

Liaüt

Número 1 - 1 de juliol de 2002

Llaüt.

Butlletí informatiu de la 22a Escola d'Estiu de les Terres de l'Ebre

Edita: MRP Terres de l'Ebre

Poeta Vicent Garcia, 3 43500 Tortosa - Tel i Fax: 977510557

e-mail: mrpte@tinet.fut.es

web: <http://www.fut.es/~mrpte>

Tiratge: 200 Exemplars

Disseny: Equip Llaüt

Impressió: Repografia CEIP Agustí Barberà Amposta

Amposta 2002

Generalitat de Catalunya

Departament d'Ensenyament

Llaüt - Editorial 1

Benvingudes i benvinguts a la 22a edició de l'Escola d'Estiu de les Terres de l'Ebre a Amposta. Durant els cinc primers dies de juliol, el professorat, les persones inscrites, els xiquets i les xiquetes, personal de serveis, equip d'organització s'aplegarà una vegada més per viure l'Escola d'Estiu.

Les mestres i els mestres aprofitem per reflexionar, per aprendre a vèncer les dificultats que ens trobem en la pròpia pràctica a l'aula i donar, en definitiva, un nou impuls a la renovació pedagògica.

Les pàgines del "Llaüt" arribaran a les tres instal·lacions dels col·legis on es desenvolupa l'Escola d'Estiu. Estem al vostra costat per recollir iniciatives, no dubteu en donar la vostra opinió a l'organització, mentrestant intentarem que cada cosa siga al seu lloc i... ,cada persona també.

Sapiguen que podeu, des d'ara, aportar les vostres inquietuds i escrits. Les pàgines estan obertes a tothom i la redacció també està oberta a qualsevol col·laboració i suggeriment. Feu-ne ús i gaudirem d'un butlletí fet entre tots.

Les xifres d'assistents estan dintre de la normalitat i de les previsions. No és cap novetat constatar que la coincidència de cursos tan minvar l'assistència potencial a la nostra Escola. Però som els que som, i no esta gens malament, que més de 100 persones es troben voluntàriament al començament de les seues vacances, una vegada més al voltant de l'Escola d'Estiu.

Volem agrair a l'Excm. Ajuntament d'Amposta l'interès i les atencions que té per l'Escola d'Estiu. També donem les més expressives gràcies al Consell Comarcal del Montsià. Continuem amb la col·laboració del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya.

Celebrem la incorporació de gent nova. Voldríem que l'assistència a l'Escola d'Estiu, també tingués l'objectiu de conèixer el Moviment de Renovació Pedagògica T erres de l'Ebre..

Manifest sobre l'Avantprojecte de la Llei Orgànica de Qualitat de l'Educació

Reunits a Barcelona el dia 4 de juny de 2002, els presidents dels Consells Escolars d'Andalusia, Aragó, Astúries, Balears, Canàries, Castella-La Manxa, Catalunya i Euskadi exposen les consideracions següents a propòsit de la presentació, per part del Govern de l'Estat, de l'Avantprojecte de Llei Orgànica de Qualitat de l'Educació

1. La promulgació d'una llei orgànica de qualitat de l'educació d'aquesta envergadura hauria d'haver comportat un procés de discussió, anàlisi rigorosa, avaluació i diagnòstic correctament fonamentat del sistema educatiu. Així mateix, s'haurien d'haver realitzat estudis i dictàmens previs amb la participació dels diversos sectors de la comunitat educativa, tal com es va fer amb les anteriors lleis orgàniques vigents en l'àmbit educatiu.
2. A partir de l'experiència dels nostres Consells Escolars com a òrgans màxims de consulta i participació, que busquen d'assolir el consens, considerem que aquestes són condicions fonamentals per al bon funcionament del sistema educatiu. L'avantprojecte de llei ha obviat la participació tant dels centres educatius com dels Consells Escolars de les Comunitats Autònomes, que segueixen absents del Consell Escolar de l'Estat.
3. Una vegada transferides a totes les Comunitats Autònomes les competències educatives, i essent aquestes qui les han de desenvolupar, gestionar i aplicar en els territoris respectius, considerem que hauria estat necessari demanar als Consells Escolars un debat i un dictamen previs que el Consell Escolar de l'Estat hauria d'haver tingut en compte.
4. L'avantprojecte de llei té una concepció poc respectuosa amb la distribució de competències entre les Comunitats Autònomes i l'Estat, ja que no considera les realitats ni la diversitat d'experiències positives que existeixen en els diversos territoris. En aquest sentit, creiem que s'han de respectar els àmbits competencials establerts pels estatuts d'autonomia.
5. L'avantprojecte de llei pretén introduir suposats elements de qualitat en el sistema educatiu, però no preveu els reptes de futur que l'educació té plantejats. No atén convenientment els principis democràtics que garanteixen la no exclusió i la no segregació, i que han de fer possible que tot l'alumnat desenvolupi les capacitats bàsiques, necessàries més que mai per a la cohesió social que comença a l'escola.
6. Les mesures de millora proposades són bàsicament fórmules organitzatives que tendeixen a excloure l'alumnat amb dificultats i responen a models educatius de temps passats, quan l'educació secundària no era obligatòria, i no tenen en compte que les necessitats socials d'avui i del futur són diferents. Les mesures anunciades, per una altra part, configuren un model dirigit preferentment a la selecció dels futurs universitaris i no a la millora del conjunt de la societat.
7. En aquest sentit lamentem que no s'hagin tingut en compte, a l'hora de redactar el text de la nova llei, les conclusions aprovades per consens en les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat, al llarg dels darrers anys, que han tractat aspectes clau per a la qualitat del sistema educatiu. Aquest és el cas de: IX Jornades a Canàries (1998), amb el tema *Implantació i seguiment de l'educació secundària obligatòria*; X Jornades a Andalusia (1999), amb el tema *Autonomia dels centres escolars*; XI Jornades a Navarra (2000), amb el tema *L'atenció a la diversitat. L'escola intercultural*; XII Jornades a Galícia (2001), amb el tema *La convivència en els centres escolars com a factor de qualitat*; i XIII Jornades a Astúries (2002), amb el tema *Els educadors en la societat del segle XXI*.

Articles per llegir i guardar

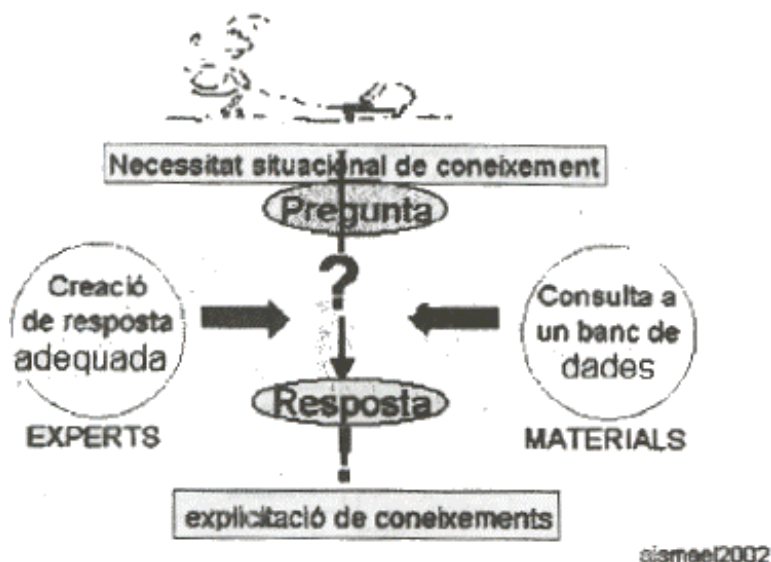
què és e-learning?

E-learning, conjunt de mètodes, tecnologies, aplicacions i serveis, orientats a facilitar l'aprenentatge a distància a través d'Internet. Es tracta "d'aprenentatge" realitzat mitjançant tecnologies web. Ja sigui de manera asíncrona (o sigui, l'estudiant i la font estan separats en el temps, en l'autoformació) o de manera síncrona (l'estudiant i la font estan connectats en temps real, en una "classe virtual").

És normal en una societat del coneixement, que tot el que tingui a veure amb l'aprenentatge tingui interès. Tendències que cal destacar:

* Els cursos "monolítics", de llarga durada, sobre un determinat tema, seran substituïts per "pastilles de coneixement" que responguin immediatament les necessitats dels usuaris. Així, anirem dels sistemes de formació just-in-case (es procedeix a construir un banc de cursos "per si de cas" algú els necessita) cap als sistemes d'aprenentatge just-in-time. En aquest sentit, caldrà construir els continguts en termes de *RLO* (reusable learning objects), "petites experiències independents d'aprenentatge, que contenen *un objectiu, una activitat d'aprenentatge i una forma d'avaluació*".

Gestió del coneixement versus 'e-learning'

* Els "moments d'aprenentatge" podran fer-se mitjançant continguts en una ampla gamma de formats (text, àudio, vídeo o una combinació en forma de simulacions realistes) per tenir en compte tant el moment (la "situació") en què es trobi l'usuari (al cotxe, a casa, etc.), com els estils personals d'aprenentatge ("aprenc veient", "aprenc escoltant", "aprenc fent", etc.). La clau d'aquesta nova visió sobre la formació residirà a facilitar als usuaris la identificació dels objectius d'aprenentatge, com també la navegació pels materials disponibles.

* L'elaboració dels continguts no es farà de manera centralitzada, sinó que qualsevol persona podrà estructurar els coneixements en un curs, mitjançant eines simples, en forma de plantilla. Tota persona tindrà entre les funcions principals "aprendre" (per fer millor la feina, però també per contribuir amb idees), i també "ensenyar" (transmetre el que sap a la resta, i no sols "emmagatzemant" el que porta al cap, sinó fent un esforç; per fer-ho comprensible, o sigui, amb una orientació pedagògica).

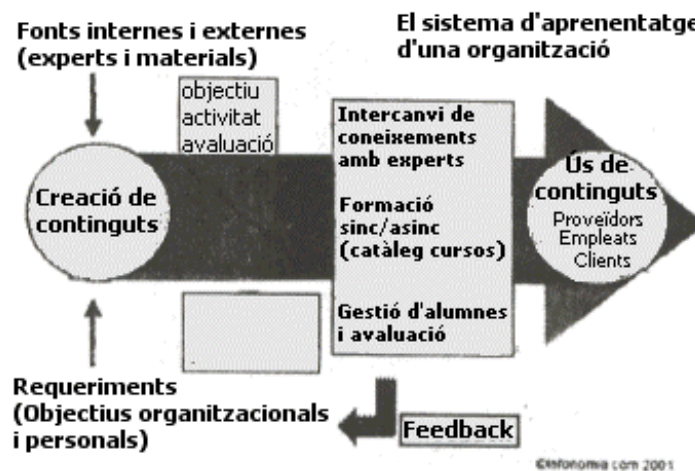
* L'e-learning no es limitarà a la formació, sinó sovint s'hauran de proveir de continguts organitzats.

Les diferències entre e-learning i gestió del coneixement se centren en aquests moments en els punts següents:

1) "L'avaluació" dels coneixements, característica essencial de l'e-learning, no apareix normalment en la gestió del coneixement. Tradicionalment s'entén que un procés d'aprenentatge està lligat a un procés final d'avaluació ("demostrim que ha après).

2) Un "esforç pedagògic" superior en l'e-learning (interès per ajudar que el material sigui comprensible) enfront d'una simple explicació de continguts típica de la gestió del coneixement.

3) L'e-learning està avui en mans de recursos humans, mentre que la gestió del coneixement està, sovint, en les mans d'organització i sistemes. D'aquesta manera, el "sistema d'aprenentatge" d'una organització tindrà, l'aspecte següent.:

608. Ke! Knowlage Energy
 Alfons Cornella. 20/11/2001

Pròleg del llibre
Lèxic del Montsià. Estudi geolingüístic
Àngela Buj Alfara

Treball presentat el 10 de desembre de 2001 al Consell Comarcal del Montsià

La comarca del Montsià i la filologia catalana s'han de congratular per l'aparició d'aquest llibre que tinc la satisfacció de prologar. I ho han d'estar, entre d'altres coses, perquè és la primera obra que aborda la descripció de la llengua catalana que es parla en aquesta comarca. Per primer cop apareix la publicació d'una obra de conjunt sobre la totalitat de localitats de la comarca del Montsià que recull i descriu el nivell lèxic del català que allí s'hi parla.

Amb el llibre Lèxic del Montsià. Estudi geolingüístic, Àngela Buj ens ofereix una mínima mostra del material que ella va recollir per tal d'elaborar la seva tesi de llicenciatura, En aquella ocasió, l'autora va presentar una investigació acurada sobre els diversos nivells lingüístics: fonètic, morfològic i lèxic, on descrivia els parlars del Montsià. Avui ens ofereix un tast d'aquell estudi, per anar fent boca, en espera del seu treball definitiu, en el qual està treballant, i que algun dia, esperem que no gaire llunyà, presentarà per a l'obtenció del grau de doctora en filologia catalana. És per aquesta raó que s'aconsellava que del treball presentat com a tesi de llicenciatura en fos publicada, primerament, una mostra. És per això que avui apareix part d'aquell estudi, que, molt encertadament, havia estat becat pel Consell Comarcal del Montsià.

Àngela Buj, tenaç; i infatigable treballadora per la llengua del seu país, ens ofereix en aquest llibre un recull de cent setanta ítems lèxics enquestats, dels quals n'apareixen cartografiats cent sis, distribuïts en catorze camps semàntics. Els mapes, de tipus sintètic, estampats molt pulcrament en colors, fan que tant els qui són de l'ofici com els qui només en són aficionats puguin gaudir de la variació geogràfica que el català presenta a la comarca del Montsià.

Algunes unitats lexicals apareixen sota la mateixa forma arreu de la comarca: ametla, fesol, llima, meló de moro, panís, pataca, pesteta, primentó, romer, dolent (per malalt), xalar, melic, fadrí, xic, corder, polp, paloma (per papallona), rabera, rabosa, escurar (per fregar plats), espill, fumeral, granera, matalap, abadejo, arena. En canvi d'altres presenten una doble solució -amb extensió geogràfica variable: bajoca / bajoquí, maçana / mançana, timó / frígola, tomaca tomata, fardatxo / regandaix. La variació pot ser simplement fonètica però també en trobem de formal: furgà / papaterra / papafurgà, cànter / canteret / marraixa / marraixó, baralluga / trompitxa / trompitxol, jodriola / jodrigola / rodiola / vedriola / vidriola, aranyer / aranyera / estaragina / estregina / taranyana / taranjana / telaranya / teleranya (vuit variants!).

Després del llistat de les entrades lèxiques, Àngela Buj n'organitza els resultats esquemàticament, comparant-los amb les solucions que apareixen en altres dialectes catalans. Aquí ens adonarem que els paral·lelismes amb el lèxic valencià són més abundants que no pas amb els del lèxic del català nord-occidental. Àngela Buj, a partir d'aquesta mínima porció del lèxic estudiat, arriba a la conclusió de limitar dues àrees lèxiques a la comarca del Montsià, dividint la zona en una de septentrional (amb més paral·lelismes amb el català nord-occidental) i una altra de meridional (amb més paral·lelismes amb el valencià).

Tot i que Àngela Buj ens ofereix un treball de geolingüística, no s'està de fer algunes reflexions de caire sociolingüístic quan exposa la infravaloració que els parlants del Montsià experimenten vers les característiques lingüístiques pròpies, que sovint possibiliten viure la seva catalanitat com a no prou autèntica, com a de segona

categoria. I l'autora del llibre, d'aixó n'és molt conscient. Per aquest motiu s'ha compromès, des del nivell pedagògic, a poder modificar aquesta percepció pejorativa dels parlants i les parlants del Montsià.

Per acabar, Àngela Buj Alfara ens ofereix uns textos, amb unes transcripcions, ortogràfica i fonètica, molt acurades, de cada una de les localitats de la comarca, com a mostra del parlar de cadascuna d'elles,

D'una manera molt didàctica, els textos transcrits doblement -en transcripció ortogràfica per als no iniciats i en transcripció fonètica per als més experts- il·lustren la varietat que el català presenta en una de les comarques centrals del seu territori lingüístic, el Montsià. El nivell lèxic, que és el més propici al canvi, és el que avui ens ofereix Àngela Buj en aquest llibre. Desitgem que l'entusiasme de l'autora pugui veure's reflectit en el futur estudi més exhaustiu que representarà la seva tesi doctoral, la qual esperem que no trigui gaire temps a ser presentada.

Pere Navarro Gómez
Universitat Rovira i Virgili

Vermut amb...

Avui, dilluns, 1 de juliol 2002

Presentació a càrrec de l'autora del llibre *Lèxic del Montsià. Estudi geolingüístic I*, d'Àngela Buj Alfara.

Demà, dimarts, 2 de juliol de 2002

La història local a Catalunya, per Xavier Garcia Pujades.

I després.... DINAR

A l'IES Montsià, al preu de 6 €.

PRESENTEM ELS XIQUETS I XIQUETES DE L'ESCOLA D'ESTIU

